HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

ו) לעיל מג., ב) [במדבר ו'], ג) שייך לע"ב, ד) ג"י פ"מ מכהן הדיוט, ה) שייך לע"ב,

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיי עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא:
במדבר ו ו
2. וּמִכָּבֵד נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלֶּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: ויקרא כד יח

נוסחת הריב"ן

ו) לגזירה שוה לכדרבי משום המוד לגזיר לעיל מיתמ לכ"ג: ג) לה שהרי: ד) ועדיין עד שלא יאמר יש לי בדין דנזיר מיטמא למת מצוה דנאמר כלל בכ"ג על כל נפשות מת כו':

הגהות הב"ח

(ו) רש"י ד"ה עד שלא וכו' כ"ג כו' הס"ד ותמ"ל מ"ה ועד שלא יאמר יש לי בדין דנזיר מיטמא למת מצוה דנאמר כלל בכ"ג על כל:

גליון הש"ס

גמ' שומע אני אפי' נפש בהמה. עי' ביצה דף כח ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] גמ' (מת) תו"מ (ועי' תוס'):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה לגזיר וכו' ומפיק ליה מהי סברת כמו. מן מיכא ומפיק עד כמו נמתק וכ"ג ולא מפיק ליה עדיין מהי סברת כיון שנשמע וכו' כ"ל ת"מ: ב] ד"ה ת"ל מיטו וכו' שהרי בכה"ג. תימה בכה"ג נמתק וכ"ג בכהן הדיוט. ת"מ: ג] ד"ה ועד שלא יאמר כו' כ"ג ת"ל כלך. כ"ב עיין ת"מ דמוקק כל זה מן ת"ל כלך וכו' עד ע"ב תוקמי מכללא דכ"ג ושאר מן הכל דבור אחד:

הגהות התוספות

1. כ"ל על נפש מת. 2. כ"ל ומפ"ה מיו. 3. כ"ל דלית. 4. כ"ל מכל לא. 5. כ"ל תפילו נפש. 6. כ"ל ומפיק ליה מהמ'. 7. כ"ל הדיוט. 8. מתימה תו עד תימה גופיה מיו כאן מקומו אלא הוא דיבור בפ"ע ושייך אחר דיבור זה.

יא א ב מיי' פט"ז מהל' טומאת מוכלין הל' ט סמג עשין רמ:

מוסף רש"י

אבל מטמא הוא. בין מיד בין כהן לנגעם ולזיבתם. ואיכס עוברים במצע הזה לא משום לא יטמא לא יחלל ולא משום לא יטמא (לעיל מג.).

פי' הרא"ש

כל נפשות מת לא יבא בכ"ג כתיב: מטמא לקרובים כדכתי' לאמו ולאביו וגו' לה יטמא: לנגעם ולזיבתם להני אצטריך דסד"א מצורע חשוב כמת ולזיבתם אגב נגע נקט. שכהן הדיוט מטמא לאחיו מאביו. דילפינן אחות אחות מבני יעקב כי היכי דילפינן לענין יבום ביבמות. נמצא דעדיפא משפחת אב ממשפחת אם. א"כ כיון דגלי קרא שאינו מטמא לאביו כ"ש שאינו מטמא לאמו: אשכחן כ"ג נזיר מנלן. הוה מצי למימר מג"ש דאמו אמו אלא ניחה ליה לאשכחיה בגופיה. ת"ל נפש מת ובהמה לא אקרי נפש מת. בנפשות המטמאות בביאה. באהל: לאביו ולאמו אינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה. לאמו כדי נקט' דדרש' ליה לקמן לג"ש. עד שלא יאמר שיטמא למת מצוה יש לי בדין. אבל מטמא הוא לשאר מתים משום דכתיב נזר אלהיו על ראשו הלכך לרחוקים שאינו עציב עליהם כ"כ יטמא. אמרת קל וחומר ומה כ"ג שמטמא לקרובים אינו מטמא לשאר מתים הרי גלה הכתוב שדין הוא שיטמא לקרובים יותר מלרחוקים ומחמת סברא כל דהו אין לנו שיטמא לרחוקים אף על פי שאינו מטמא

ולאמו שנכתב בכ"ג לגזירה שוה. לגזיר דכתיב בנזיר לא יטמא להם במותם ודרשינן במותם יתירא להא כתיב בריסיה דקרח על כל נפשות מת[1] למה לי במותם לומר לך במותם הוא דאינו מיטמא מאבל מיטמא הוא לנגעם ולזיבתם נראה לעיקר קרח לנגעם מיניטרין דס"ד למיגז מנקט לגב נגעם: **ואין לי אלא בנזיר.** שמותר ליטמא לנגעם ולזיבתם: כ"ג מנין תלמוד לומר לא יטמא בכ"ג. דאינו צריך: ומה במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו. דכתיב לאחיו וסבירא ליה דגמר לאחות אחות מבני יעקב כי היכי דילפינן לענין יבום ביבמות (דף יז:) הרי עדיפא משפחת אב ממשפחת אם לגבי כהן הדיוט אין[2] כ"ג מיטמא לאחיו [מקום] שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון הימנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא[3] אבל מיטמא הוא לנגעם ולזיבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולזיבתם אשכחן כ"ג נזיר מנלן דתניא[1] כל ימי הזירו לה' על נפש [א] מת לא יבא[5] שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא[2] מכה נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר ר' ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה עד שלא יאמר יש לי בדין ומה כ"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו תאמר בנזיר שמביא קרבן על טומאתו הואיל ומביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובין אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרובין אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

לגזירה שוה לכדרבי דתניא ו] **דאמרי רבי אומר.** לגבי ולגמו לגמי ולגמותו לגי יטמא להם במותם כי מר וגו' והאי קרא בנזיר כתיב[3]: **אין לי.** שמיטמא לגבי ולגמו בנגעם ובזיבתם אלא נזיר כ"ג מנין: **תלמוד לו יאמר אמו בכ"ג.** שיש לנו ללמוד מן הדין שאינו מיטמא[4] שהרי ק"ו הוא כו': אין כהן הדיוט מיטמא לאחיו אלא אם כן יצאו אחיו מלבין: אין כ"ג מיטמא לאחיו מאמו ולא מאביו ולא אחי' לגבי מע"פ שאין כהן הדיוט מיטמא לאחיו אלא אם כן יצאו אחיו מלבין כשביל שנשא אכם לגבי: **אם זכיתה מן הדין.** אם למדת מן הדין שאין כ"ג מיטמא לאמו מה תלמוד לומר אמו אלא מופנה הוא: **תשכחן כ"ג.** למיטמא למת מצוה נזיר מנלן: **ת"ל על (כל) נפש מת נגעם אחם אחם הכתוב מדבר.** אלא מלינו שנקרא נפש מת אלא אחם בלבד: **נגעם המטמאה לו לאחם נגזיה.** כיון שנכנס עמהם בהכל הכתוב מדבר ואיזו זו נפש אחם ולא נפש בהמה וכיון דעל נפש מת לא יצא מדבר נגעם אחם[3] ומשמע דין קרובים דין רחוקים ומה חזר הכתוב ואמר לגבי ולגמו אלא לגבי הוא דלא[4] **נאמרו אלא בכ"ג.** על כל נפשות מת לא יצא ונאמר כלל בנזיר על נפש מת בכל נפש במשמע דין קרובים דין רחוקים מה כלל האמור בכ"ג כו' אף כלל האמור בנזיר לגבי ולגמו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה ומה מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו תאמר בנזיר שמביא קרבן על טומאתו הואיל ומביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובין אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרובין אינו דין שלא יטמא לשאר מתי' הא

לגבי דקורבא לגב עדיפא דמתייחס אחריו כדלקמן ונראה לומר דהתנא תפס לדין ק"ו לרווחא דמלתא כק"ו לעיל והך ברייתא כרבי ישמעאל דבסמוך ולית[3] ליה האי לריבותא דלקמן דאמו ואבי ילמדו לקמן מלגבי דר"ע קאמר ליה מגב לר' ישמעאל בלאו ק"ו מייתר לאמו אהני ואמו הוי כמו [וגו'] ולעולם קומץ מלאמו: **עד שלא יאמר.** קרא בנזיר דמיטמא למת מצוה יש לי בדין בקל וחומר למשמע מינה לנזיר מיטמא למת מצוה: ומה כהן גדול. שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה. מקרא כדלעיל: **או אינו.** מלא לכך כתיב לגבי ולגמו לומר לך דמותר ליטמא לשאר מתים רחוקים וטעמא מיבא למימר דשמא מקרובים מזהיר רחמנא [שמיגר] עליהם וחזו זיולותא דנזיר לחיקרי קדוש מגב שאינו נעגב עליהם לא מזהיר רחמנא: ממרת ק"ו. ד) מכהן גדול[7] דעל כרחין שמא לא מחמיתי היא שהרי ב] [בכ"ג] הוא מיפכא: ה) **ועד שלא יאמר יש לי בדין נאמרו בכללות בכ"ג.** על כל נפשות מת לא יבא: ונאמר בלאו כללות בנזיר. על (כל) נפש מת לא יבא מה כללות האמורות בכ"ג וכו' תימה והיכי בעי למילף נזיר מכ"ג לענין מת מצוה והא מיפכך מה לכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו כדפרכינן לעיל ופי' הכ"ס דלאו לענין מת מצוה בעי למילף אלא לומר ללאביו ולאמו נזיר מייתר לחגופיה לא מיטהרין דלכתוב כללות לחודייהו על נפש מת לא יבא וממילא ידעינן דהיינו קרובים נמי דילפינן להו מכללות דכ"ג ג] [ו]8 כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא בעמיו כו' ופפיר מיטהרין לגופיה והאי דקאמר אף כללות דאמרינן בנזיר מיטמא למת מצוה היינו כלומר מיתורא דלאביו ללא מיטהרין לגופיה וכן מוכח בתר הכי: **האי מיבעי ליה לאביו ולאמו ממש.** שאינו מיטמא לאחיו